

Asiakasmaksu

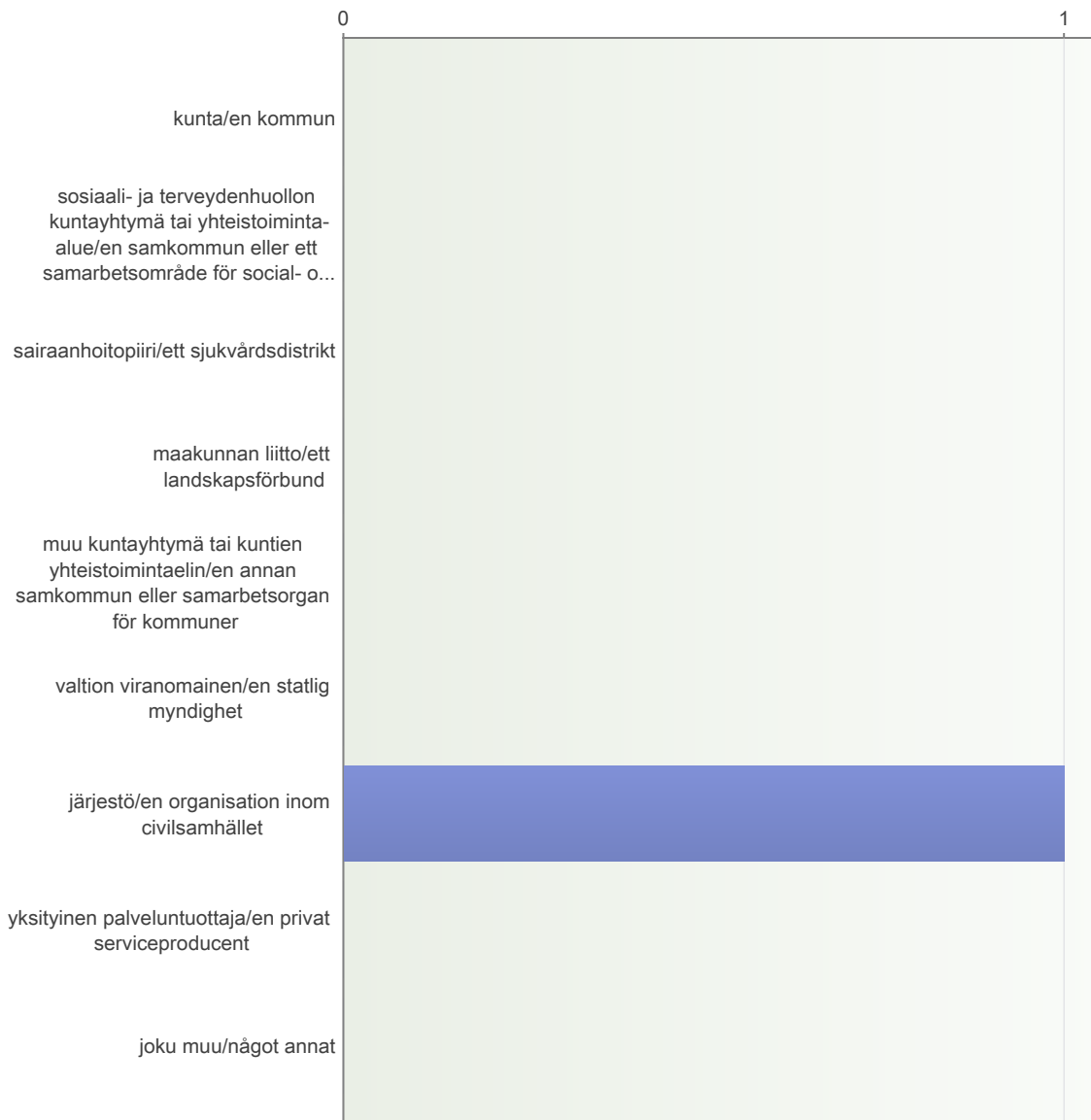
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry	marja.vuorinen@valli.fi	virpi.dufva@valli.fi	12.9.2018	Liittohallitus

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Ei vastauksia.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen tavoitteena on pitää maksut kohtuullisina, jotta ne eivät olisi esteenä tarpeellisten sosiaali- ja terveyspalvelujen käytölle. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n mielestä erityisesti sosiaali- ja terveyskeskusten kiireettömät avosairaanhoidon lääkäri- ja sairaanhoitomaksut ja vuosimaksun enimmäisrajoista luopuminen eivät vastaa esityksen tavoitetta. Esitys nostaisi paljon apua tarvitsen kustannuksia ja viivästyttäisi erityisesti pienituloisten varhaista palveluihin hakeutumista. Tämän seurauksena on myös riski, että yhteiskunnan kustannukset kasvavat, kun hoitoon hakeutumatta jättämisen seurauksena joudutaankin turvautumaan kalliimpiin palveluihin ja hoitoihin kuin varhaisessa kiireettömässä hoidossa.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Ei vastauksia.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Ei vastauksia.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n mukaan lakiesitys maksujen alentamista ja perimättä jättämistä on erityisen kannatettava ja sitä koskevan pykälän velvoittavuutta on vahvistettava ja laajennettava. Myös maksun alentamiselle ja perimättä jättämiselle tulee asettaa yhdenmukaiset kriteerit, jolla asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu maakunnissa varmistetaan. Valli ry esittää, että lakiin kirjattaisiin maakunnan velvollisuus arvioida asiakkaiden kokonaistilanne asiakassuunnitelmien teon yhteydessä ja mahdollisuus maksujen alentamiseen tai perimättä jättämiseen sekä huomioida maksun alennus ja perimättä jättäminen ensisijaisena toimenpiteenä toimeentulotukeen nähden. Velkaantuminen sosiaali- ja terveyden palvelujen käytön yhdessä palvelutarpeen kanssa aiheuttaa huomattavaa ahdinkoa ja sen seurauksena muita yhteiskunnallisia kustannuksia. Vastaavasti perintätoimet ovat kalliita maakunnille, jolloin asiakasmaksuista saatava hyöty jää vähäiseksi. Lain voimaantulon jälkeen on seurattava, etteivät maksut estä asiakkaiden tarpeenmukaisten palvelujen käyttöä, ja että maakunnat noudattavat maksujen alentamista ja perimättä jättämistä koskevia säännöksiä.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Kelan mukaan ulosottoon tulevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen määrä on huolestuttavan suuri. Suurin kokonaisuus asiakasmaksujen ulosotossa oli sairaala- ja muut laitoshoitomaksut. Suuret ulosottoluvut viittaavat siihen, että ihmisiä joutuu taloudellisiin vaikeuksiin terveydenhuollon maksujen vuoksi. Tämän vuoksi Valli ry kannattaa asiakasmaksujen perimättä jättämistä. (7.luku 56§)

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveyspalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Myönteisenä Valli ry pitää esitystä ennaltaehkäisevien palvelujen sekä muiden nykyiset palvelujen säilyminen maksuttomina ja niiden piiriin sisällytettäisiin myös uusia palveluja muun muassa mielenterveys- ja päihdepalveluja.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Ei vastauksia.

14. 11 §. Maksukattoon kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Maksukattoon sisältyviin palveluihin tehdyt laajennukset sekä maksukaton seurantavelvollisuuden siirtyminen maakunnille ovat Valli ry:stä kannatettavia esityksiä. Valli ry esittää, että maksukattoon kerryttäviin palveluihin tulisi sisällyttää myös omaishoitajan vapaan aikaisesta sijaishoidosta perityt maksut vapaiden käytön vahvistamiseksi. Lisäksi maksukaton seuranta tulisi tehdä kalenterivuoden sijaan 12 kuukauden jaksoissa.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Ei vastauksia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoidon/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Valli ry esittää, että maakuntien sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoidossa tuotettujen ensimmäisen vaiheen sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palvelut, jotka sisältävät avosairaanhoidon lääkäri- ja hoitajavastaanottokäynnit sisältyisivät maksuttomiin palveluihin. TH:n tuore tutkimus osoittaa, että useampi kuin joka kymmenes pienituloisen ikääntynyt jättää menemättä lääkäriin rahan takia. Tutkimuksen mukaan alimmatkin terveydenhuollon asiakasmaksut ovat liikaa, ja niistä säästetään, jos vaivan tai sairauden kanssa vielä pärjää. Maksut ovat esteenä varhaiseen hoitoon hakeutumiselle. Muun väestön tavoin pienituloisuuteen liittyvä ikääntyneillä keskimääräistä heikompi fyysinen ja psyykkinen toimintakyky sekä suurempi sairastavuus.

Uhkana on pienituloisten ja paljon sairastavien jääminen palvelujen ulottumattomille edelleen korkeina näyttäytyvien asiakasmaksujen vuoksi. SOSTE on esittänyt, että asiakasmaksujen uudistamisen toteutukseen varataan 120 miljoonaa euroa, jotta keskeiset hyvinvointi- ja terveyseroja vähentävät uudistukset, kuten avosairaanhoidon palvelujen maksuttomuus, saataisiin toteutettua. Esimerkiksi avosairaanhoidon lääkäripalvelujen maksutuotot olivat vuonna 2016 yhteensä 67,6 miljoonaa euroa. Tämä taloudellinen panostus on pieni, ottaen huomioon, että tällä investoinnilla vähennetään terveyserojen lisäksi myös palvelukustannuksia pitkällä aikavälillä. Valli ry kannattaa Sosten ehdotusta.

Asiakasmaksuesityksessä etäpalvelut rinnastetaan vastaanotto- ja hoitokäynteihin. Valli ry esittää, esittää, että maakunnilla tulee olla mahdollisuus periä etäpalvelusta vastaanotto- ja hoitokäyntejä alhaisempia maksuja etäpalvelun käytön edistämiseksi.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoidon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Ei vastauksia.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Ei vastauksia.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Ei vastauksia.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Ei vastauksia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Ei vastauksia.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Ei vastauksia.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Ei vastauksia.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavista palveluista ei siis tulisi periä maksua, jos yksin asuvan asiakkaan tulot jäävät alle Euroopan unionin määrittelemän köyhyysrajan alle, joka on yksin asuvalla 1 190 euroa kuukaudessa. THL:n mukaan merkittävä osa pienituloisista ikääntyneistä ei saa kotihoitoa tai omaishoidon tukea riittävästi. Pienituloisimmilla iäkkäillä mahdollisuudet hakea täydentävää apua kotona pärjäämiseen ovat taloudellisista syistä suurempituloisia rajoitetummat. Valli ry muistuttaa myös, etteivät pienituloiset pysty hyödyntämään myöskään kotitalousvähennystä, sillä pienituloisen maksamat verot eivät välttämättä riitä vähennyksen täysimääräiseen hyödyntämiseen. Valtion taloudellinen tutkimuskeskuksen mukaan henkilöt, joilla kotitalousvähennystä jää käyttämättä ovat keskimäärin muita vanhempia ja usein yksin asuvia hoiva- ja hoitopalveluita ostaneita pienituloiset eläkeläisiä.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Valli ry kannattaa, että tehostetulle palveluasumiselle luotaisiin yhdenmukaiset maksuperusteet. Asiakkaalle ehdotettua 160 euron käyttövaraa kuukaudessa Valli ry pitää riittämättömänä.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Ei vastauksia.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Ei vastauksia.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Ei vastauksia.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Ei vastauksia.

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Ei vastauksia.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande